

Launch Vehicle Classical Design Software with Training Approach in Higher Education

H. Naseh^{1*}, M. Mirshams² and J. Naderifar³

1. Aerospace Research Institute, Ministry of Science, Research and Technology

2, 3. Department of Aerospace Engine

ering, K.N. Toosi University of Technology

*Postal Code: 14665-834, Tehran, IRAN

hnaseh@ari.ac.ir

The main goal of this paper is development of multi-stage Launch Vehicle (LV) system design software based on advanced classical method. This software has been named Launch Vehicle Conceptual Classical Design (LVCCD). This software covers the complete syllabuses of LV System Design (LVSD) course. The main characteristic of the software development is to step by step training the LVSD. Also it can help the better understand in the course in the best quality and lower time. The algorithm used in the software developed according to the outline of LVSD (major design parameters, LV's mass-energy equations and velocity losses and etc.) and using the multi-stage LV statistical data. Hence, these advantages led to better understanding and conceive. Also LVCCD can improve the qualification of training. Finally, the LVCCD software evaluated and verified with the design software as Launch Vehicle Conceptual Design (LVCD) and PBRM by using existing multi-stage LV.

Keywords: Classical Design, Launch Vehicle, Educational Approach, LVCCD Software

1. Assistant Professor (Corresponding Author)

2. Associate Professor

3. M.Sc.

(یادداشت فنی)

نرم افزار طراحی کلاسیک حامل فضایی با رویکرد آموزش تحصیلات تکمیلی

حسن ناصح^{۱*}، مهران میرشمس^۲ و جواد نادری فر^۳

۱- پژوهشگاه هوافضا، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

۲ و ۳- دانشکده مهندسی هوافضا، دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

*تهران، صندوق پستی ۱۴۶۵۷۷۴۱۱۱۱

hnaseh@ari.ac.ir

هدف از ارائه مقاله، تدوین نرم افزار طراحی سیستمی حامل فضایی چندمرحله‌ای به روش کلاسیک با پوشش کامل مباحث درس «طراحی سیستمی حامل فضایی» در مقطع تحصیلات تکمیلی است. این نرم افزار، با هدف آموزش مرحله به مرحله طراحی سیستمی حامل‌های فضایی و فهم بهتر مطالب درس طراحی سیستمی در زمان کمتر، تدوین و کدنویسی شده است. روندنمای طراحی سیستمی استفاده شده در این نرم افزار مطابق فهرست مطالب درس (پارامترهای اصلی طراحی، معادلات جرمی - انرژی، حامل‌های فضایی، افت‌های سرعت حامل و ...) و همچنین، استفاده از داده‌های آماری حامل‌های فضایی چندمرحله‌ای تدوین شده است. بنابراین، کاربر می‌تواند به آسانی و در زمان کمتر، مفاهیم هر فصل از درس را حین کار با نرم افزار طراحی کلاسیک حامل فضایی (LVCCD) بهتر درک و تجربه کند. در نتیجه، این موضوع سبب افزایش کیفیت آموزشی خواهد شد. برای ارزیابی نرم افزار طراحی شده، نتایج حاصل از طراحی حامل فضایی چندمرحله‌ای حاضر با نتایج نرم افزارهای LVCD و نرم افزار روسی PBRM صحت‌گذاری شده است.

واژه‌های کلیدی: طراحی کلاسیک، حامل فضایی، رویکرد آموزشی، نرم افزار LVCCD

کلاسیک حامل‌های فضایی در قالب نرم افزار طراحی کلاسیک حامل فضایی (LVCCD) برای پوشش کامل مباحث درس «طراحی سیستمی ماهواره‌بر» در مقطع تحصیلات تکمیلی است. برای شفاف‌سازی عنوان مقاله، ابتدا لازم است در خصوص طراحی کلاسیک و همچنین، نرم افزار توضیحاتی ارائه شود. طراحی کلاسیک به طراحی گفته می‌شود که در آن از روش‌ها و الگوریتم‌های نوین طراحی (بهینه‌سازی چندموضوعی و نیز، روش‌های بهینه‌سازی هم‌زمان) استفاده نشود. مبنای طراحی

علائم و اختصارات

LVCCD	Launch Vehicle Classical Conceptual Design
LVCD	Launch Vehicle Conceptual Design

مقدمه

هدف از تدوین این مقاله، پیاده‌سازی مرحله به مرحله روند طراحی

۱. استادیار (نویسنده مخاطب)

۲. دانشیار

۳. کارشناسی ارشد

4. Launch Vehicle Classical Conceptual Design (LVCCD)

در مرجع [۱] روش‌های مختلف محاسبه توزیع جرم بین مراحل و روش بهینه معرفی شده است. در مرجع [۲] روش‌های مختلف تعیین برنامه زاویه پیچ معرفی و در مرجع [۳] روش طراحی سیستمی و استخراج معادلات پیشنهاد شده است. در مرجع [۴]، نرم‌افزار طراحی مفهومی حامل فضایی (LVCD) معرفی شده است که با رویکرد بهینه‌سازی و کاربری صنعتی تهیه شده است و بنابراین، به دلیل مرحله به مرحله بودن الگوریتم تدوین شده نمی‌توان از آن در امور آموزش تحصیلات تکمیلی استفاده کرد.

روش مدل‌سازی سطح پاسخ بر مبنای تعداد مشخصی نقطه در فضای طراحی پایه‌ریزی شده است (این نقاط می‌تواند از داده‌های آماری یا روش‌های تحلیلی تولید شود). در ابتدای فرایند، در کل میدان طراحی نقاط به صورت استاتیکی مشخص، مکان‌یابی شده و هیچ‌کدام از نقاط از نظر تقدم یا تأخر تأثیری روی نقاط دیگر نخواهد داشت. از محاسبه به‌کارگیری روش سطح پاسخ در مسائل بهینه‌سازی می‌توان به کاهش زمان اجرا اشاره کرد. علت این امر، به‌کارگیری رویه‌ای از فضای طراحی به جای استفاده از روش‌های حل عددی و تحلیلی زمان‌بر است. بنابراین، تکمیل مبحث انتخاب موتور، بارگذاری اطلاعات سیستمی موتورها و انتخاب پارامترهای کلیدی و اثرگذار بر طراحی سیستمی مطابق مراجع [۵] است. همچنین، در تحقیق حاضر از مرجع [۷] در آنالیز حساسیت پارامترهای سیستمی موتور بهره‌برداری شده است.

در مرجع [۹]، روشنی‌یان و همکاران، کتاب آقای فتودوسف را در ۸ فصل ترجمه و تدوین کرده‌اند. در این مرجع، مفاهیم و مباحث مربوط به طراحی زیرسامانه‌های مختلف حامل فضایی (زیرسامانه پيشرانش، هدایت، ناوبری و کنترل و سازه و ...) به صورت بسیار دقیق و مفهومی مطرح شده است.

در مرجع [۱۱] روشنی‌یان و همکاران، طراحی چندموضوعی را برای یک حامل فضایی سوخت جامد با به‌کارگیری آنالیز حساسیت بهینه‌سازی کرده‌اند. در این مرجع متغیرهای طراحی به هندسه، پيشرانش و مسیر حامل مربوط است. بهینه‌سازی چندموضوعی با در نظر گرفتن قابلیت اطمینان به عنوان قید [۱۰] و همچنین، بهینه‌سازی چندموضوعی چندهدفی مشارکتی و مقام با در نظر گرفتن عدم قطعیت‌ها [۱۲] بوده است.

با توجه به تحقیقات ذکر شده و نیز، استفاده از نقاط قوت کارهای انجام‌شده، نرم‌افزار LVCCD با هدف آموزش در مقطع تحصیلات تکمیلی و افزایش کیفیت آموزش طراحی و کدنویس شده است. در توسعه‌های آتی نرم‌افزار طراحی سیستمی ماهواره‌بر مطابق مراجع [۶] موضوع قابلیت اطمینان با رویکرد آموزشی اضافه خواهد شد. طبق مراجع [۱۰-۱۲] در مبحث تکمیل نرم‌افزار طراحی سیستمی ماهواره‌بر، ارائه نرم‌افزاری کامل از لحاظ آموزشی با

روش‌های کلاسیک و آکادمیک تعیین پارامترهای طراحی است. شروع فرایند در طراحی کلاسیک، استفاده از داده‌های آماری است که در قالب ورودی روند نماهای کلاسیک به کار می‌رود. البته استفاده از روش‌های بهینه‌سازی در این روند نماهای طراحی منافاتی با طراحی کلاسیک ندارد. بنابراین، در روش طراحی حاضر با اتخاذ طراحی مرحله‌ای، دانشجو یا کاربر در هر مرحله از طراحی می‌تواند گام مشخصی از فرایند طراحی را اجرا و هر مرحله خود را صحت‌گذاری کند.

این نرم‌افزار علاوه بر پوشش تمامی مباحث طراحی سیستمی حامل فضایی در قالب محیط نرم‌افزاری مجزا می‌تواند مسیر پرواز، توزیع جرمی و ... را بهینه‌سازی و حساسیت جنس پيشران (سوخت و اکسید کننده) بر پارامترهای اصلی طراحی را آنالیز کند.

مرحله اول (متناسب با سرفصل درس طراحی سیستمی ماهواره‌بر) شامل استخراج داده‌های آماری ضرایب جرمی - انرژیک حامل‌های فضایی و آشنایی با بازه‌های این ضرایب با تغییرات کلاس حامل است. بنابراین، در این نرم‌افزار با توجه به حساسیت خاص ضرایب جرمی انرژیک نسبت به جنس و نوع سوخت حامل‌های فضایی، بازه تغییراتی از ضرایب چندین سوخت رایج و متداول حامل‌های فضایی دنیا تهیه و به صورت بانک داده آماری در نرم‌افزار بارگذاری شده است. این قابلیت سبب می‌شود کاربران موضوع تغییر ضرایب جرمی - انرژیک با تغییر نوع سوخت و اکسید کننده را بهتر درک کنند. مرحله دوم طراحی (مطابق سرفصل درس)، انتخاب موتور برای حامل‌های فضایی کلاس مشخص است که برای این هدف پرکاربردترین موتورهای سوخت مایع برای انتخاب کاربر در نرم‌افزار قرار شده است. در این بخش کاربر می‌تواند با خوشه‌بندی (کلاستر) موتورهای مختلف یا با یک موتور هم‌تراست طراحی را ادامه دهد. یکی از ورودی‌های بسیار مهم در فرایند طراحی کلاسیک، محاسبه توزیع وزنی مراحل و سرعت مورد نیاز مداری و پارامترهای اثرگذار بر افت‌های سرعت محسوب می‌شود. بنابراین، در قالب محیط نرم‌افزاری و پوشش کامل مباحث ارتباطات و تعاملات، توزیع وزن و سرعت دست‌یافتنی هر مرحله درک و محاسبه خواهد شد. در نهایت، در محیطی مرحله به مرحله، پارامترهای سیستمی حامل فضایی مانند توزیع جرمی، برنامه زاویه پیچ، نتایج شبیه‌سازی پرواز حامل فضایی و ... توسط نرم‌افزار در قالب یک نرم‌افزار طراحی - آموزشی معتبر در مبحث طراحی سیستمی محاسبه خواهد شد. در ادامه، پیشینه تحقیقات در حوزه طراحی حامل‌های فضایی بررسی خواهد شد.

پیشینه تحقیقات

اکثر تحقیقات در زمینه طراحی سیستمی حامل‌های فضایی پیشرفته با رویکرد بهینه‌سازی پارامترهای اصلی طراحی همراه است [۱-۴].

رویکرد بهینه سازی چندموضوعی در قالب یک محیط نرم افزاری مطلوب است.

هدف طراحی نرم افزار طراحی کلاسیک LVCCD

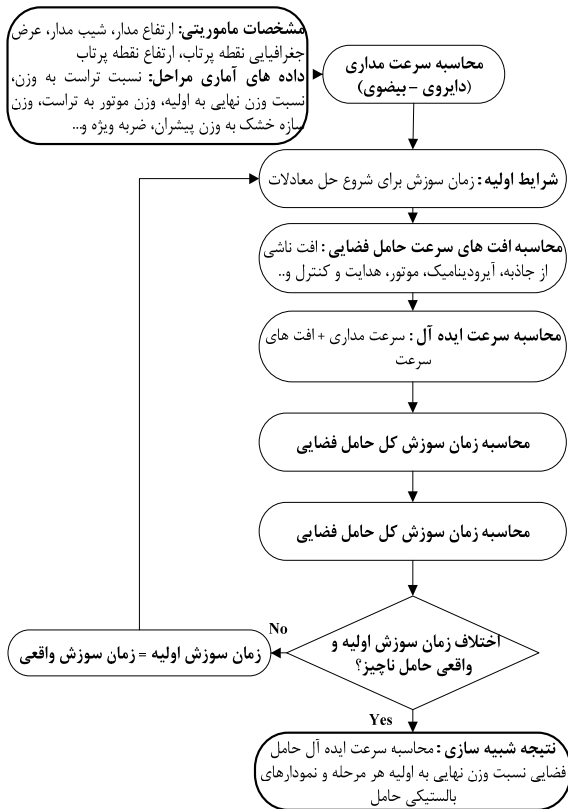
اهداف اصلی طراحی و توسعه نرم افزار طراحی کلاسیک LVCCD عبارت است از:

۱. تدوین نرم افزار آموزشی جامع طراحی کلاسیک حامل فضایی با رویکرد آموزش تحصیلات تکمیلی با هدف تکمیل سرفصل درس طراحی سیستمی ماهواره بر
۲. تدوین نرم افزاری با محیط ساده و کاربردی برای کاربران با سطح آشنایی مقدماتی و تهیه فایل های ویدئویی آموزشی
۳. تدوین نرم افزاری با استفاده از ساده ترین زبان برنامه نویسی (متلب) و الگوریتمی با توانایی اجرای سریع برنامه
۴. نرم افزاری بدون هیچ محدودیتی نسبت به سوخت و اکسیدکننده حامل های فضایی قابل اجرا با تعریف هر نوع مأموریتی برای حامل های کلاس سبک و سنگین
۵. دارای بانک اطلاعاتی از سه نوع سوخت پر کاربرد و متداول

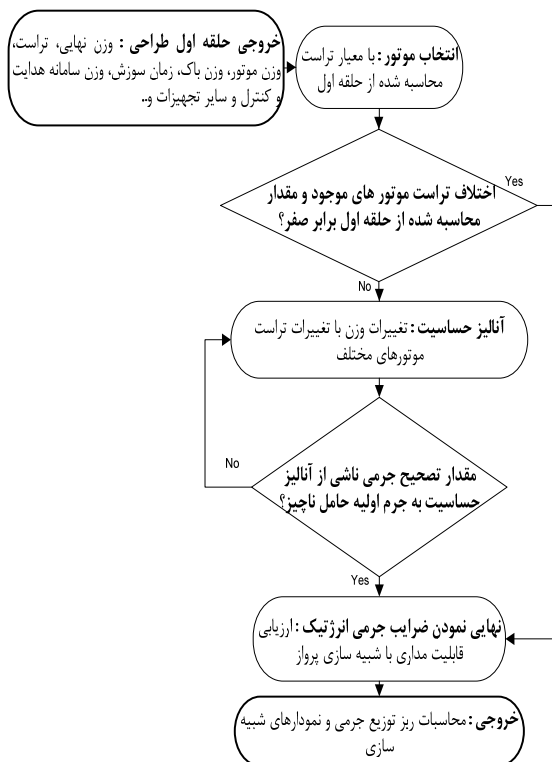
با توجه به جامعیت نرم افزار LVCD، این نرم افزار مبنای صحه گذاری نرم افزار LVCCD قرار گرفته است.^۵

روندنامای طراحی کلاسیک حامل فضایی

طراحی کلاسیک حامل فضایی، اجرای مرحله به مرحله روند طراحی، محاسبه و نهایی کردن پارامترهای اصلی طراحی در هر مرحله است. مطابق شکل های (۱) و (۲) این روند نام دو حلقه اصلی دارد که در حلقه اول طراحی کلاسیک (شکل ۱) براساس مشخصات مأموریت شبیه سازی افت های سرعتی و محاسبه نسبت وزن نهایی به اولیه مراحل مختلف خواهد بود. در حلقه دوم طراحی کلاسیک (شکل ۲) آنالیز حساسیت و محاسبات مربوط با پارامترهای موتور اجرا می شود. در ادامه، گام به گام روند نامای طراحی کلاسیک حامل فضایی ارائه شده است.

شکل ۱- حلقه اول طراحی کلاسیک (روند نامای شبیه سازی افت های سرعتی)

شکل ۲- حلقه دوم طراحی کلاسیک (روند نامای طراحی، انتخاب موتور و شبیه سازی پروازی و...)

حلقه اول طراحی کلاسیک

گام نخست این حلقه، تعیین ورودی‌های مسئله طراحی است که مطابق شکل (۳) کاربر در نرم‌افزار آن را تکمیل می‌کند. ورودی حلقه اول طراحی، اطلاعات مربوط به بیانیه مأموریت و ضرایب جرمی - انرژی‌تیک حامل فضایی است. بنابراین، ورودی‌های مربوط به بیانیه مأموریت عبارت است از: ارتفاع تزریق مدار، زاویه میل مدار، وزن بار محموله و عرض جغرافیایی نقطه پرتاب. در شروع طراحی، کاربران به بازه تغییرات ضرایب جرمی انرژی‌تیک نیاز دارند. با توجه به حساسیت این ضرایب با جنس پیشران (چگالی، نسبت اکسیدکننده به سوخت، گرمای تشکیل و ...)، بازه‌های آماری ضرایب متناسب با سوخت حامل‌های فضایی تدوین و در نرم‌افزار بارگذاری شده است. خروجی‌های مرحله اول طراحی، وزن تصحیح‌شده مراحل، وزن پیشران، وزن سوخت، وزن اکسیدکننده، وزن باک سوخت، وزن موتورها، زمان سوزش، وزن سامانه هدایت و پیشران تولیدی و ... را شامل می‌شود. حل معادلات در حلقه اول طراحی، گرفتن ورودی‌های مداری و جرمی انرژی‌تیک حامل با ارضای شرایط سرعتی و با لحاظ کردن معادلات افت‌های سرعتی است.

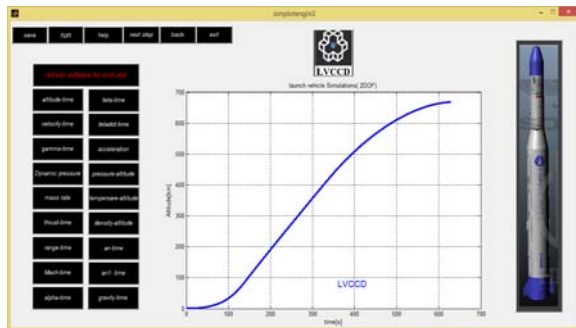
شکل ۴- منوی اصلی ورودی اطلاعات موتور حامل‌های فضایی

شبیه‌سازی طراحی حامل فضایی

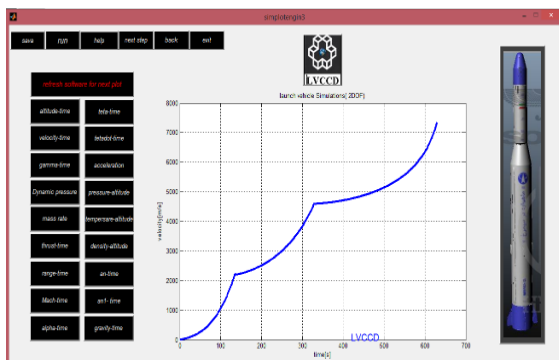
با نهایی کردن جرم حامل فضایی و بسته شدن چرخه طراحی در حلقه دوم، دانشجویان برای ارزیابی فرایند طراحی و ارضای قابلیت‌های مداری و برنامه زاویه پیچ حامل به شبیه‌سازی مأموریت نیاز دارند. بنابراین، برای شبیه‌سازی، تحلیل و بررسی دقیق‌تر حلقه‌های طراحی در نرم‌افزار محیط نرم‌افزاری در نظر گرفته شده است و دانشجویان به راحتی با آن در تعاملند. به عنوان نمونه، تغییرات ارتفاع، سرعت، جرم و نرخ زاویه پیچ نسبت به زمان به ترتیب به صورت شکل (۵)، شکل (۶)، شکل (۷) و شکل (۸) برای حامل فضایی CZ-4A نشان داده شده است.

حلقه دوم طراحی کلاسیک

در این حلقه با استفاده از مقدار پیشران مراحل حامل فضایی که از مرحله اول طراحی نتیجه شده است و قرار دادن اطلاعات موتور مناسب هم‌سطح با مقدار پیشران هر مرحله، دانشجویان متناسب با فناوری موتورهای حاضر در کشورها، وزن موتور نسبت به ترکیب اکسیدکننده به سوخت و ضربه ویژه هر مرحله را محاسبه می‌کنند. در این گام، خروجی‌های جرمی مطابق شکل (۴) چاپ می‌شود. در نهایت، برحسب فناوری کشورهای مختلف، اطلاعات موتورهای مراحل حامل فضایی براساس وزن آنالیز حساسیت می‌شود و مشخصات موتور با مصالحه ذکر شده نهای خواهد شد.

شکل ۵- نمودار ارتفاع حامل CZ-4A برحسب زمان

شکل ۶- تغییرات سرعت حامل فضایی CZ-4A برحسب زمان

شکل ۳- منوی اصلی ورودی نرم‌افزار طراحی کلاسیک حامل‌های فضایی

رویکرد استفاده شده است که عبارت است از:

۱. رویکرد استفاده از قیود طراحی در انجام محاسبات جرمی - انرژی
 ۲. رویکرد استفاده از قیود در بخش‌های بهینه‌سازی برای رسیدن به تابع هدف مطلوب (انتخاب کمترین وزن حامل برای حمل محموله مشخص در بهینه‌سازی توزیع جرم و همچنین، بهینه‌سازی برنامه زاویه پیچ و برای دستیابی به بیشینه سرعت)
- قیود مربوط به رویکرد اول براساس جامعه آماری و کلاس حامل طراحی شده انتخاب می‌شود که می‌توان به قیود انتخاب جنس پيشران، نسبت جرم نهایی به جرم اولیه، نسبت جرم سازه به جرم سوخت، ضربه ویژه، نسبت پیشران به وزن اولیه، زمان سوزش و ... برای هر مرحله اشاره کرد. قیود مربوط به رویکرد دوم نیز، براساس مسئله بهینه‌سازی انتخاب می‌شود که از آن جمله می‌توان تغییرات نرخ زاویه پیچ در انتهای مراحل، اختلاف سرعت نهایی حامل و سرعت مورد نیاز مداری، زمان عمود پروازی، زاویه حمله در زمان‌های جدایش، بیشینه بار محوری، بیشینه هد دینامیکی و ... را نام برد.

منوهای ورودی نرم افزار LVCCD

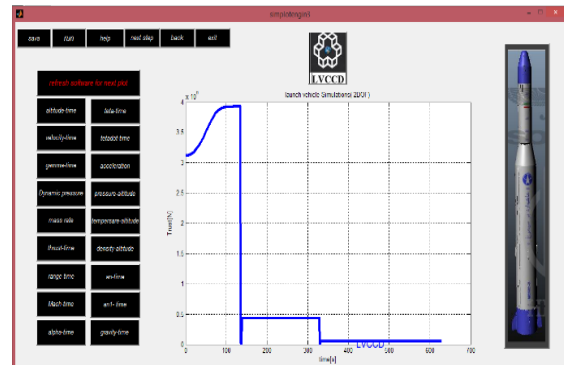
منوی اصلی ورودی نرم افزار در شکل (۳) نشان داده شده است. ورودی‌های این برنامه در مبحث مأموریت شامل ارتفاع مداری (برای مدارهای دایروی و بیضوی)، زاویه میل مداری، ضربه‌های ویژه، نسبت ترکیب اکسیدکننده به سوخت و نسبت واحد بار بر سطح است که در ادامه با انتخاب نوع سوخت و اکسیدکننده اطلاعات جرمی انرژی در توسط نرم افزار بارگزاری می‌شود.

منوهای خروجی نرم افزار LVCCD

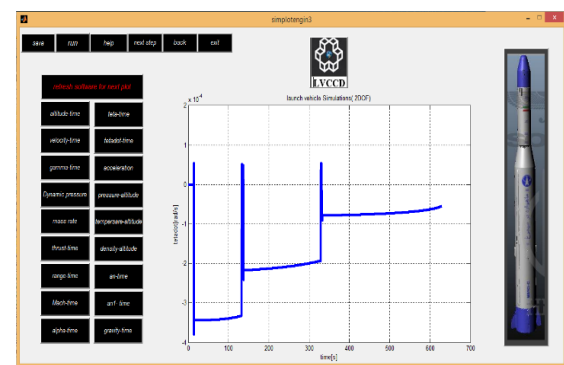
خروجی‌های نرم افزار LVCCD در فاز اول طراحی به تفکیک هر مرحله عبارت است از: ۱- وزن بلوک ۲- وزن نهایی بلوک ۳- وزن سوخت ۴- وزن اکسیدکننده ۵- وزن سوخت ۷- وزن موتور مراحل ۸- وزن سامانه هدایت و ناوبری ۹- وزن تجهیزات در نظر گرفته شده ۱۰- زمان سوزش مراحل ۱۰- بیشینه فشار دینامیکی ۱۱- نسبت پیشران به وزن ۱۲- نسبت وزن نهایی به اولیه ۱۳- سرعت نهایی قابل اکتساب هر مرحله ۱۴- پیشران (سوخت و اکسیدکننده).

ارزیابی نرم افزار طراحی LVCCD

در این بخش، نرم افزار LVCCD با اجرای نرم افزار برای طراحی حامل‌های فضایی سه مرحله‌ای حاضر است و نتایج آن با دو نرم افزار LVCD و نرم افزار روسی PBRM مقایسه، ارزیابی و صحت‌گذاری

شکل ۷- تغییرات پیشران حامل فضایی CZ-4A برحسب زمان

شکل ۸- تغییرات نرخ زاویه پیچ حامل فضایی CZ-4A برحسب زمان

محاسبات افت‌های سرعتی و توزیع حجمی حامل فضایی

با توجه به اینکه یکی از مباحث مهم طراحی سیستمی حامل فضایی، محاسبات افت‌های سرعتی حامل است، در این مرحله افت سرعت حامل فضایی محاسبه می‌شود که مجموع افت‌های ناشی از جاذبه، ایرودینامیک، سامانه هدایت و موتور است.

در روند طراحی کلاسیک، پس از تعیین توزیع وزنی پیکربندی حامل فضایی، محاسبات توزیع حجمی انجام می‌شود. خروجی‌های این محیط نرم‌افزاری که حجم المان‌های حامل را شامل می‌شود عبارت است از: ۱- حجم سوخت ۲- حجم اکسیدکننده ۳- حجم باک‌های سوخت ۴- حجم باک‌های اکسیدکننده ۵- حجم پوشش ایرودینامیکی حامل فضایی. همچنین، قطر متوسط حامل به تفکیک هر مرحله محاسبه می‌شود. برای مقایسه مقادیر حلقه‌های طراحی (حلقه اول طراحی کلاسیک توزیع جرمی با اطلاعات آماری و حلقه دوم طراحی کلاسیک بارگزاری اطلاعات موتور و آنالیز حساسیت پارامترهای خروجی) امکان تجزیه و تحلیل بهتر را برای دانشجویان بعد از حساسیت‌سنجی در محیطی مجزا فراهم آورده شده است.

قیود طراحی نرم افزار LVCCD

قیود طراحی در روندنمای نرم افزار طراحی سیستمی LVCCD با دو

نتیجه‌گیری

در این مقاله، روندنا و قابلیت‌های نرم‌افزار طراحی کلاسیک حامل فضایی LVCCD با رویکرد آموزش درس «طراحی سیستمی حامل فضایی» در مقطع تحصیلات تکمیلی معرفی شد. اولین ویژگی که این نرم‌افزار را از دیگر نرم‌افزارها مستثنی می‌کند، گام به گام بودن اجرای نرم‌افزار است. یعنی، دانشجو با فراگیری هر بخش از درس طراحی سیستمی حامل فضایی می‌تواند همان بخش از طراحی را اجرا و نتایج آن را در پایان هر بخش ارائه دهد. دومین ویژگی این نرم‌افزار، فراهم‌سازی فضای آموزشی و درک بهتر از پارامترهای اصلی طراحی است. یعنی، دانشجویان به‌راحتی با اهمیت جنس پیشران در طراحی و تأثیر آن بر وزن اولیه حامل و همچنین، تأثیر پارامترهای اصلی طراحی بر یکدیگر آشنا می‌شوند.

در نهایت در بخش ارزیابی نرم‌افزار طراحی LVCCD این مقاله، نتایج نرم‌افزار LVCCD با نرم‌افزارهای حاضر برای حامل فضایی سه مرحله‌ای ارزیابی و نتایج آن در جدول (۲) فهرست شد. موارد مهم این ارزیابی عبارت است از:

۱. با توجه به جدول (۲) نرم‌افزار LVCCD، جرم اولیه حامل‌های بررسی‌شده CZ-4A خطای برابر ۱/۱۸۸ درصد دارد که در فاز طراحی مفهومی چنین درصد خطایی ناچیز و قابل قبول است.
 ۲. تغییرات ارتفاع پرواز با زمان برای حامل CZ-4A در نمودار شکل (۵) نمایش داده شده است که حاکی از قابلیت دستیابی حامل فضایی به ارتفاع مطلوب است.
 ۳. تغییرات سرعت با زمان برای حامل فضایی CZ-4A در شکل (۶) نشان داده شده است. تغییرات سرعت در سطح طراحی مفهومی، به دلیل در نظر نگرفتن افت ناشی از سیستم هدایت و کنترل است که مقدار آن ناچیز و قابل قبول خواهد بود.
 ۴. دلیل کمتر بودن زمان سوزش مرحله اول و مرحله دوم، بزرگ‌تر بودن نسبت جرم نهایی به جرم اولیه مراحل نسبت به حالت واقعی (حامل فضایی CZ-4A) است. این نتیجه دلیل امکان‌پذیر بودن طراحی سازه از نقطه نظر فناوری (جرم سازه سنگین‌تر) و حاشیه اطمینان سازه‌ای است.
- در پایان با توجه به نتایج، عملکرد و ویژگی کاربرپسند نرم‌افزار LVCCD، به‌کارگیری آن در بخش آموزش سبب افزایش کیفیت آموزشی خواهد بود.

مراجع

- [1] Mirshams, M., Karimi, H. and Naseh, H., "Algorithm to Determine the Optimal Mass Distribution Liquid Propellant Launch Vehicle", *Sixth National Conference of Iranian Aerospace Society*, K. N. Toosi University of Technology, 2007 (In Persian).

خواهد شد. بنابراین، ابتدا اطلاعات مأموریت حامل فضایی سه‌مرحله‌ای کشور چین CZ-4A مطابق جدول (۱) در قالب ورودی نرم‌افزار LVCCD وارد می‌شود و نتایج آن برای سه نرم‌افزار LVCCD، LVCD، PBRM در جدول (۲) فهرست شده است.

جدول ۱- پارامترهای ورودی نرم‌افزار LVCCD برای حامل CZ-4A

ردیف	پارامتر ورودی	مقدار	واحد
۱	جرم ماهواره	۴۰۰	kg
۲	ارتفاع	۶۰۰	km
۳	شیب مدار	۹۸	Deg
۴	تعداد مراحل	۳	-
۵	ترکیب سوخت برای مرحله اول	N ₂ O ₄ +UDMH	-
۶	ترکیب سوخت برای مرحله دوم	N ₂ O ₄ +UDMH	-
۷	ترکیب سوخت برای مرحله سوم	N ₂ O ₄ +UDMH	-
۸	ایمپالس ویژه در سطح دریا مرحله اول	۲۵۹	Sec
۹	ایمپالس ویژه در خلأ مرحله اول	۲۸۵	Sec
۱۰	ایمپالس ویژه در خلأ مرحله دوم	۲۹۵	Sec
۱۱	ایمپالس ویژه در خلأ مرحله سوم	۲۹۵	Sec
۱۲	نسبت وزن به حداکثر سطح مقطع	۴۰.۲	Kg/m ²

جدول ۲- نتایج نرم‌افزارهای طراحی برای حامل CZ-4A

نتایج طراحی	CZ-4A	LVCCD	LVCD	واحد	درصد خطا
۱ جرم اولیه موشک حامل	۲۵۱۴۹۳	۲۴۶۸۲۹	۲۴۵۸۰۸	kg	۱/۱۸۸
۲ جرم بلوک مرحله اول	۱۹۲۷۷۱	۱۹۷۵۲۵	۱۹۴۲۵۳	kg	۲/۴
۳ جرم بلوک مرحله دوم	۳۹۵۶۴	۳۳۸۸۱۶	۳۸۰۵۵	kg	۱/۴
۴ جرم بلوک مرحله سوم	۱۵۱۵۷	۱۵۴۱۲	۱۳۵۰۰	kg	۱/۶۵
۵ نسبت تراست به وزن مرحله اول	۱/۲۱	۱/۳۸۹	۱/۲۰۷	-	-
۶ نسبت تراست به وزن مرحله دوم	۰/۹	۰/۹۴	۰/۸۱	-	۵/۱۶
۷ نسبت تراست به وزن مرحله سوم	۰/۶۱۵	۰/۶۵	۰/۵۲	-	۵/۳۴
۸ بیشینه ارتفاع قابل دستیابی حامل	۶۲۰	۶۴۷/۳	۶۱۰	km	۷/۰۸
۹ ارتفاع جدایش مرحله اول	۸۱	۷۸/۳۹	۸۳	km	۳/۲
۱۰ ارتفاع جدایش مرحله دوم	۴۰۱	۴۰۳/۶	۴۳۰	km	۰/۶۴
۱۱ زمان بیشینه هد دینامیکی	۷۶	۶۸	۷۶/۸	sec	۰/۱۱
۱۲ ارتفاع بیشینه هد دینامیکی	۱۲/۱	۱۰/۴۲	۱۲/۰۳	km	۱۳/۸۸
۱۳ وزن نهایی مرحله اول	۶۸۲۹۳	۶۷۶۳۱	-	kg	۰/۹۶
۱۴ وزن نهایی مرحله دوم	۱۹۵۰۰	۱۸۴۸۵	-	kg	۵/۲
۱۵ وزن نهایی مرحله سوم	۶۰۰۰	۵۲۰۵/۴	-	kg	۱۳/۲

- of technology, The first Conference of Satellite Systems, 2011 (in Persian).
- [8] M. Mirshams, H. Naseh, H. R. Fazeli, "Multi-objective Multidisciplinary Design of Space Launch System using Holistic Concurrent Design", *Journal of Aerospace, Science and Technology*, Vol. 33, Issue 1, Feb. 2014, pp. 40-54.
- [9] Feodosev, V., Translated by: Roshanian, J., Mirshams, Karimi, M. H., *Introduction to Missile Design*, K. N. Toosi University of Technology Inc., 2000.
- [10] Mirshams, M., Naseh, H. and Fazeli, H.R., "Multi-objective Multidisciplinary design of Space Launch System using Holistic Concurrent Design", *Journal of Aerospace, Science and Technology*, Vol. 33, Issue 1, 2014, pp. 40-54
- [11] Jodei, J., Ebrahimi, M., and Roshanian, J., "Multidisciplinary Design Optimization of a Small Solid Propellant Launch Vehicle Using System Sensitivity Analysis", *Journal of Structural and Multidisciplinary Optimization*, Vol. 38, 2009, pp. 93-100.
- [12] Dehkordi, S.Y. Mirshams, M. and Roshanian, J. "Launch Vehicle Collaborative Robust Optimal Design with Multiobjective Aspect and Uncertainties", *Journal of Modares Mechanical Engineering*, Vol. 15, No. 11, pp. 339-350 (in Persian).
- [2] Space Launch System and Ground to ground ballistic Missiles Report, PBRM Software, Aerospace Industry Organization, 2006.
- [3] Mirshams, M. and Naseh, H., "Guidelines for school projects Launch Vehicle Design", Publications Department of Aerospace Engineering, K. N. Toosi University of Technology, winter. 2007 (in Persian).
- [4] Mirshams, M., Karimi, H. and Naseh, H., "Multi-Stage Liquid Propellant Launch Vehicle Conceptual Design (LVCD) Software Based on Combinatorial Optimization of Major Design Parameters", *Journal of Space Science and Technology (JSST)*, Winter 2009, pp.17-25 (in Persian).
- [5] Mirshams, M., Mirdamadian, M., Naseh, H. and Fazeli, H. R., "Closed Cycle Liquid Propellant Parameters Design Optimization using Response Surface Methods", *The first Conference of Launch Vehicle Systems*, K.N.Toosi University of Technology, 2011 (in Persian).
- [6] M. Akhlaghi, H. Naseh, M. Mirshams, S. Irani, "A Bayesian Networks Approach to Reliability Analysis of a Launch Vehicle Liquid Propellant Engine," *Journal of Aerospace and Technology*, Vol. 3-30, No. 1, (JAST), 2012.
- [7] M. Mirshams, H. Naseh, M. Mirdamadian, H. R. Fazeli, "The Sensitivity Analysis Engine System Parameters In Liquid Propellant Launch Vehicle", K.N.Toosi University